

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากงานประจำงานวิจัย (R2R) ครั้งที่ 7

“เสริมพลัง สร้างคุณภาพ ผู้สุขภาพะ”

วันที่ 24 กรกฎาคม 2557

ณ ชั้น 2 อาคารศูนย์การประชุมอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง R2R กับการพัฒนาแนวทางการดูแลทาง Sepsis

เวลา 14.30 - 16.00 น. ห้อง Sapphire 204

คุณศรีนรา ทองมี

โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

วิทยากร :

1. ผู้ดำเนินรายการ รศ. นายแพทย์ ไชยรัตน์. เพิ่มพิกุล
2. นายแพทย์สุรัตน์. ทองอยู่ โรงพยาบาลรามาริบัติ
3. นายแพทย์รัฐภูมิ. ชามพูนท โรงพยาบาลพระพุทธชินราช พิษณุโลก

สรุปเนื้อเรื่อง

วิทยากรท่านที่ 1.

ภาวะ Sepsis หมายถึงการติดเชื้อในร่างกาย จะทวีความรุนแรงถ้าเข้าสู่กระแสเลือด แล้วร่างกายจะเกิดปฏิกิริยาต้านเชื้อเกิด Hyperinflammation และจะทำลายส่วนต่างๆของร่างกายนอกจากเชื้อโรค เส้นเลือดส่วนปลายขยายตัว เกิด Endovascular leak เกิดภาวะ shock. เกร็ดเลือดต่ำ Prolong coagulopathy Bleeding and เกิด DIC. ดังนั้นต้องรีบการรักษาภาวะนี้ให้หายเร็วที่สุด เพื่อป้องกันภาวะ organ injury ถ้าพนักงานผู้พบคนไข้ เริ่มแรกสามารถวินิจฉัยได้เร็ว และรักษาได้เร็วก็จะไม่เกิดอาการทำงานของร่างกายล้มเหลวตามมา เช่น Acute renal failure และ Respiratory failure

ประเด็นในการรักษาภาวะ Shock

1. การวินิจฉัยให้ได้แน่นอน เพื่อความรวดเร็วในการรักษา
2. ภาวะ Vasodilatation ต้องรักษาด้วยสารน้ำให้เร็วปริมาณ 800-1,000 ซีซี/ชั่วโมง
3. รักษาภาวะการติดเชื้อด้วยยาปฏิชีวนะ
4. แหล่งที่ทำให้ติดเชื้อ ต้องรับกำจัดเช่นการผ่าตัดเพื่อระบายหนองออก

จะเห็นว่าภาวะการติดเชื้อทำให้ผู้ป่วยมีอัตราการตายติดอันดับ 1 ใน 5 และทำให้มีค่าใช้จ่ายในการรักษาเพิ่ม และก็ไม่ได้หายทุกราย อัตราการตายยังสูงอยู่ดังนั้นวิทยากรจึงได้จัดทำแนวทาง ในการรักษา Sepsis ในแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลรามาริบัติ เพื่อลดอัตราการตายในภาวะนี้ หลังจากพัฒนาแนวทางการรักษา ระยะแรกพัฒนาแนวทางการรักษาภาวะการติดเชื้อครั้งแรกในแผนกอายุรกรรมอัตราการตายจากภาวะติดเชื้อในโรงพยาบาลก็ยังไม่ลดลง จึงร่วมกันทำทุกสหสาขาวิชาชีพเชิญวิสัญญีแพทย์ ศัลยแพทย์ สูติแพทย์มาช่วยกัน อัตราการตายจึงลดลง และวิสัญญีแพทย์ก็ยอมให้ศัลยแพทย์ผ่าตัดผู้ป่วยที่มีภาวะ shock เพื่อระบายแหล่งที่ทำให้ติดเชื้อ และเกิดงานวิจัยมากมายจากการนำแนวทางการรักษาการติดเชื้อไปใช้

วิทยากรท่านที่ 2 จากโรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

ในโรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก มีอัตราการตายมากถึงร้อยละ 70 และพบมีอัตราสูงมาก ทำให้เพิ่มค่าใช้จ่ายโรงพยาบาลในการรักษา และในโรงพยาบาลยังไม่มี แนวทางการรักษาภาวะ Sepsis ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน วิทยากรจึงเริ่มทำ Clinical Practice Guideline มาใช้ และให้ความรู้แก่แพทย์ intern แพทย์ประจำบ้านและ พยาบาล แต่อัตราการตายจากภาวะติดเชื้อก็ยังคงสูงอยู่ เมื่อทำการศึกษาอัตราตายอีกครั้งจึงพบว่า อัตราตายที่ยังสูง เพราะโรงพยาบาลชุมชน ส่งต่อผู้ป่วยมาในระยะท้ายจึงทำให้อัตราตายไม่ลด เพราะอัตราการตายเฉพาะใน โรงพยาบาลพระพุทธชินราชลดลงแล้ว จึงได้ทำการให้ความรู้เชิงรุก ลงพื้นที่ให้ความรู้แก่โรงพยาบาลในชุมชน โดย

- สร้าง Protocol การรักษาที่โรงพยาบาลทำได้จริง เพราะเคสที่ส่งต่อจากโรงพยาบาลชุมชน อัตรา Organ Failure เยอะมาก โดย Protocol ไม่ต้องใส่ Central line ให้ เปิดทางให้สารน้ำ สองเส้นใดๆเพื่อให้สารน้ำให้เพียงพอ และพึงปอดคว่ำไหลคนสารน้ำเกินหรือไม่
- ให้โรงพยาบาลอำเภอส่งต่อผู้ป่วยเร็วขึ้นเพื่อป้องกัน Organ Failure โดยหาโอกาสในที่ประชุม ของสาธารณสุขจังหวัด
- ทำ Fast Track ER to ICU เพื่อให้เข้า ICU ได้เร็วเพื่อการรักษาที่ถูกต้องรวดเร็ว หลังจากนั้นเมื่อการรักษา ตาม CPG แล้วผู้ป่วยมีอัตราการอดมากขึ้น ก็สามารถ Admitted ผู้ป่วยเข้าหอผู้ป่วยสามัญก็รักษาผู้ป่วยอัตราการอด มากขึ้น

วิทยากรสรุปว่า ถ้าค้นหาปัญหาได้ไวและรักษาได้เร็วจะทำให้ผู้ป่วยมีอัตราการอดมากขึ้น และวิทยากรทำ Poster Presentation ไปประกวดประเทศสิงคโปร์เรื่อง Sepsis ไปกับทีมพยาบาล ได้รางวัลที่ประเทศสิงคโปร์

คำถามจาก Floor

- 1 นายแพทย์จากโรงพยาบาลท่าวังผา จังหวัด น่าน สนใจ guide line เรื่องนี้มานาน ขออนุญาตนำ guide line ไปใช้ และให้กำลังใจในการพัฒนา guide line
- 2 วิทยากรกล่าวว่า แนวทางการรักษา Sepsis เปลี่ยนแปลงได้เสมอแม้แต่ต่างประเทศ เพื่อให้โรงพยาบาลเล็กๆ สามารถปฏิบัติได้ เพื่อความเหมาะสมกับบริบทแต่ละโรงพยาบาล เช่น การใส่ Central line เพื่อวัด CVP ไม่ใส่ก็ได้ ให้ความสำคัญค้นโลหิตแทน ส่วนศูนย์การเรียนรู้ใน โรงเรียนแพทย์และโรงพยาบาลศูนย์ ก็ต้องมีครบตามโปรโตคอลแบบ โรงเรียนแพทย์
- 3 คำถาม Lactate ต้องเจาะในช่วงเวลาที่เท่าใด ตอบ เจาะ 1 ครั้งเป็น Guide line ก่อน ถ้าปัสสาวะออกดีไม่ต้องเจาะอีก ถ้าปัสสาวะไม่ออก แต่ความดันโลหิตดีแล้วเจาะอีกครั้ง
- 4 วิทยากรท่านที่สองจะมีการจัดประชุมเรื่อง Sepsis จึงเชิญชวนให้ผู้เข้าร่วมประชุมประชาสัมพันธ์ให้ทาง โรงพยาบาลรับทราบ